

Julkulan sairaalan valvonta

Valvonnan kohde

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Kuopion yliopistollinen sairaala, Julkulan sairaala

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2023 Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Ratkaisu

Aluehallintovirasto toteaa saatujen selvitysten perusteella, että Pohjois-Savon hyvinvointialue pystyy turvaamaan keskitetyn tahdosta riippumattoman hoidon asianmukaisen toteutumisen.

Aluehallintovirasto toteaa, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen toimenpiteet lääkäripulan korjaamiseksi ja riittävien lääkäriresurssien turvaamiseksi ovat olleet monipuolisia. Psykiatrian erikoislääkärivaje on kuitenkin edelleen huomattava ja muodostaa riskin hoidon laadun ja oikea-aikaisuuden suhteen. Aluehallintovirasto kehottaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta jatkamaan edelleen työskentelyä ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi.

Aluehallintovirasto toteaa, että selvityksen perusteella lääketieteen opiskelijoiden johdon ja valvonnan järjestelyt virka- ja päivystysaikana toteutuvat asianmukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Aluehallintovirasto katsoo selvitysten perusteella, että Julkulan sairaalassa on varauduttu normaaliajan poikkeustilanteisiin hoitohenkilöstön osalta, mutta osastojen lääkäritilanne on ollut haavoittuva. Aluehallintovirasto kehottaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta vahvistamaan Julkulan sairaalan henkilöstötilannetta lääkäreiden osalta normaaliajan kriisinkestävyyden lisäämiseksi.

Asia ei anna aluehallintovirastolle aihetta enempään.

Asian vireilletulo

Itä-Suomen aluehallintovirastoon tuli 22.9.2022 kolme epäkohtailmoitusta Kuopion yliopistollisen sairaalan Julkulan sairaalan lääkäritilanteesta. Ilmoitusten mukaan Julkulan sairaalan lääkäripula vaarantaa potilaiden hoidon ja lääketieteen opiskelijoita käytetään tehtävissä, joihin heidän ammattipätevyytensä ei riitä, vaarantaen siten potilasturvallisuutta ja tahdosta riippumattoman hoidon lainmukaista toteutumista. Julkulan sairaalan heikkenevästä lääkäritilanteesta on ollut kirjoitus Savon Sanomissa 26.9.2022. Kirjoituksessa on haastateltu palvelukeskusjohtaja Paula Ollosta. Savon Sanomissa oli myös ylihoitaja Saija Turpeisen haastattelu 12.10.2022 henkilöstön tilanteesta.

Aluehallintoviraston saamien tietojen mukaan Julkulan sairaalan lääkäriresurssit ovat vähentyneet hälyttävästi kolmen lääkärin irtisanouduttua ja osaston ylilääkärin jäädessä eläkkeelle, jolloin vuodenvaihteessa Julkulan sairaalassa aikuispsykiatrian osastoilla olisi vain yksi erikoislääkäri virassa. Lääkärivajetta paikkaamaan on käytetty lääketieteen opiskelijoita. Saatujen tietojen mukaan viidennen vuosikurssin lääketieteen opiskelijat ovat tehneet osastoilla tuntitöinä töitä omien opiskelujen lomassa. Lisäksi kesällä päivystysvuoroissa on ollut lääketieteen kandidaatteja, jotka ovat vastanneet päivystysaikana mm. potilaan osastohoidon tarpeellisuuden arvioinnista ja lääkityksestä.

Lausunto ja selvitykset

Aluehallintovirastolla on ollut asiaa selvittäessään käytettävissään edellisessä kohdassa mainittujen lisäksi seuraavat asiakirjat:

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäri Jouni Kurolan 29.11.2022 päivätty selvitys, johon liittyy (ISAVI/2087/2022) Mielenterveys- ja hyvinvointi palvelukeskusjohtaja Paula Ollosten 10.11.2022 päiväämä selvitys, johon liittyvät
 - o osastonylilääkäri Juha Haataisen ja Jarmo Pajulan päiväämättömät vastineet,
 - o ylihoitaja Saija Turpeisen 8.11.2022 päiväämä vastine ja
 - o palveluiden kuvaaminen liitteissä
 - Aikuiset
 - Nuoret
 - Lapset
 - Hoitotyö
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen johtajaylilääkäri Antti Hedmanin 24.6.2023 päiväämä lausunto lisäselvityspyyntöön, johon liittyy

- Pohjois-Savon hyvinvointialueen Mielenterveys ja hyvinvointi - palvelukeskuksen johtajan Teijamari Laasonen-Balkin 19.5.2023 päiväämä selvitys sekä
- Kuopion yliopistollisen sairaalan henkilöstöpäätös 29.06.2023, § 102/2023 "Tahdosta riippumattoman hoitoonmääräämispäätöksen tekijä"

Aluehallintoviraston ratkaisun perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jäljempänä järjestämislaki) 8 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä alueellaan ja on järjestämisvastuussa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollosta.

Saman pykälän 2 ja 3 momenttien mukaan hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa. Järjestämisvastuunsa toteuttamiseksi hyvinvointialueella on oltava palveluksessaan toiminnan edellyttämä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö sekä hallinnollinen ja muu henkilöstö, hallinnassaan asianmukaiset toimitilat ja toimintavälineet sekä muut tarvittavat toimintaedellytykset. Lisäksi hyvinvointialueella on oltava järjestämisvastuunsa toteuttamisen edellyttämä riittävä oma palvelutuotanto. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisessa on oltava monialaista asiantuntemusta, joka tukee laadukkaiden ja turvallisten palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämistä.

Järjestämislain 40 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on tämän lain mukaisessa toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen ja tekemiensä sopimusten noudattaminen. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on omavalvonnassaan erityisesti varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista.

Järjestämislain 42 §:n 2 momentin mukaan aluehallintovirasto valvoo toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen lainmukaisuutta ja antaa valvontaan liittyvää ohjausta.

Järjestämislain 43 §:n 2 momentin mukaan valvontaviranomainen ryhtyy tietoonsa tulleen valvonta-asian perusteella niihin toimenpiteisiin, joihin se asiakas- tai potilasturvallisuuden varmistamisen tai lain noudattamisen kannalta katsoo olevan aiheutta.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 27 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden mielenterveyden hoito, johon kuuluu: 1) terveydenhuollon palveluihin sisältyvä mielenterveyttä suojaaviin ja sitä vaarantaviin tekijöihin liittyvä ohjaus ja neuvonta sekä tarpeenmukainen yksilön, perheen ja muiden läheisten psykososiaalinen tuki ja sen yhteensovittaminen; 2) mielenterveyden häiriöiden ehkäiseminen, tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus monimuotoisina palveluina.

Samankaltaisen 2 momentin mukaan mielenterveyden hoitoa saavalle potilaalle on turvattava hänen tarvitsemansa terveyden- ja sairaanhoidon kokonaisuus. Mielenterveyden hoitoa on toteutettava myös perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon yhteistyönä. Potilaan siirtyessä terveydenhuollon toimintayksiköstä toiseen tai sosiaalihuollon laitos- tai asumispalveluihin on turvattava tarpeenmukaisen hoidon jatkuvuus.

Samankaltaisen 3 momentin mukaan mielenterveyden hoito on suunniteltava ja toteutettava siten, että se muodostaa toimivan kokonaisuuden muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa sekä hyvinvointialueella ja kunnissa tehtävän mielenterveyden edistämisen kanssa.

Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (potilaslaki 785/1992) 3 §:n mukaan potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon.

Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (päivystysasetus 583/2017) 19 §:n 1 momentin mukaan kunnan tai kuntayhtymän on huolehdittava, että psykiatrian erikoisalalan päivystyksessä on saatavilla psykiatristen erikoisalojen erikoislääkäri taikka psykiatriaan perehtynyt lääkäri, jolla on mahdollisuus neuvotella potilaan hoidosta psykiatrian erikoisalojen erikoislääkärin kanssa ja tarvittaessa saada hänet hoitoa antavaan yksikköön. Asetuksen 19 §:n 2 mom. mukaan tahdosta riippumattomaan hoitoon ottaminen ja hoito edellyttävät, että yksikössä on saatavilla psykiatrian erikoisalojen erikoislääkäri taikka psykiatristen kiiretilanteiden hoitoon perehtynyt lääkäri, jolla on mahdollisuus neuvotella psykiatristen erikoisalojen erikoislääkärin kanssa ja tarvittaessa saada hänet hoitoa antavaan yksikköön.

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (ammattihenkilölaki 559/1994) 4 §:n mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta henkilölle, joka on suorittanut yliopistolaissa (558/2009) tarkoitetussa yliopistossa lääketieteen lisensiaatin tai hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon, oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut 4 a §:ssä tarkoitetun erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutuksen. Euroopan unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitetusta yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Ammattihenkilölain 6a §:n mukaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä kirjallisesti nimetyn, kyseistä ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetussa terveydenhuollon toimintayksikössä henkilölle, joka on suorittanut lääkärin perustutkinnon sellaisessa EU- tai ETA-valtiossa, jossa lääkärin ammatinharjoittamisoikeuden edellytyksenä on tutkinnon jälkeisen ammatillisen harjoittelun suorittaminen. Ammatinharjoittamisoikeus myönnetään kolmen vuoden määräajaksi. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä pidentää kolmen vuoden määräaika.

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (ammattihenkilöasetus 564/1994) 3 §:n mukaan lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään viiteen ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja jolla on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen, voi tilapäisesti toimia lääkärin tehtävässä, mukaan lukien päivystys, laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena. Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja ne lääkärin peruskoulutukseen kuuluvat sen erikoisanalan opintojaksot, johon kuuluvissa tehtävissä hän aikoo toimia, ja jolla on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen, voi toimia lääkärin tehtävässä laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla. Päivystävän lääkärin tehtävässä toimimisen edellytyksenä on lisäksi, että hänellä on laillistetun lääkärin välitön johto ja valvonta.

Ammattihenkilöasetuksen 3 f §:n mukaan terveydenhuollon on nimettävä kirjallisesti opiskelijalle ohjaaja, joka on oikeutettu itsenäisesti harjoittamaan kyseistä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja jolla on riittävä käytännön kokemus. Toimintayksikössä toimivan ohjaajan on seurattava, ohjattava ja valvottava opiskelijan toimintaa sekä viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeytettävä toiminta, jos potilasturvallisuus vaarantuu. Toimintayksikön on huolehdittava siitä, että päivystäjänä toimivalla opiskelijalla on aina tavoitettavissa kyseistä ammattia harjoittamaan oikeutettu laillistettu ammattihenkilö, jonka on tarvittaessa saavutettava toimintayksikköön.

Mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n mukaan henkilö voidaan määrätä tahdostaan riippumatta psykiatriseen sairaalahoitoon vain: 1) jos hänen todetaan olevan mielisairas; 2) jos hän mielisairautensa vuoksi on hoidon tarpeessa siten, että hoitoon toimittamatta jättäminen olennaisesti pahentaisi hänen mielisairauttaan tai vakavasti vaarantaisi hänen terveyttään tai turvallisuuttaan taikka muiden henkilöiden terveyttä tai turvallisuutta; ja 3) jos mitkään muut mielenterveyspalvelut eivät sovellu käytettäväksi tai ovat riittämättömiä. Alaikäinen voidaan määrätä tahdostaan riippumatta psykiatriseen sairaalahoitoon myös, jos hän on vakavan mielenterveydenhäiriön vuoksi hoidon tarpeessa siten, että hoitoon toimittamatta jättäminen olennaisesti pahentaisi hänen sairauttaan tai vakavasti vaarantaisi hänen terveyttään tai turvallisuuttaan taikka muiden henkilöiden terveyttä tai turvallisuutta ja jos mitkään muut mielenterveyspalvelut eivät sovellu käytettäväksi. Edellä 1 ja 2 momentin nojalla hoidettavana olevan alaikäisen hoito tulee järjestää yksikössä, jolla on edellytykset ja valmiudet hoitaa häntä. Alaikäistä tulee hoitaa erillään aikuisista, jollei katsota olevan alaikäisen edun mukaista menetellä toisin.

Asian arviointi ja johtopäätökset

Aluehallintovirastoon 22.9.2022 saapuneiden ilmoitusten mukaan Julkulan sairaalan lääkäripula vaarantaa potilaiden hoidon ja lääketieteen opiskelijoita käytetään tehtävissä, joihin heidän ammattipätevyytensä ei riitä, vaarantaen siten potilasturvallisuutta ja tahdosta riippumattoman hoidon lainmukaista toteutumista. Myös julkisuudessa esiintyneiden tietojen mukaan Julkulan sairaalasta on irtisanoutunut poikkeuksellisen paljon erikoislääkäreitä syksyllä 2022. Kirjoituksissa on tuotu myös esille, että hoitohenkilöstö on kuormittunutta ja myös väsynyt haastavaan tilanteeseen. Esille on tuotu, että uusia työntekijöitä on vaikea saada lähteneiden tilalle.

Asia 1. Tahdosta riippumattoman hoidon lainmukainen toteuttaminen ja henkilöstön riittävyys osastoilla

Selvityspyynnössään aluehallintovirasto tiedusteli, miten Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri järjestää ja toteuttaa alueellaan Julkulan sairaalaan keskitetyn tahdosta riippumattoman hoidon lainmukaisesti huolehtien potilasturvallisuuden sekä hoidon hyvän laadun edellyttämästä riittävästä resurssoinnista.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitys

Lausunnossaan 29.11.2022 johtajaylilääkäri Jouni Kurola toteaa, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri järjestää tahdosta riippumattoman mielenterveyspotilaiden hoidon Julkulan sairaalassa. Kurolan mukaan erikoislääkärien saatavuus on ja tulee olemaan mielenterveyslain säädösten edellyttämien päätösten takia kriittinen ja tulee vaatimaan sisäisiä järjestelyjä koko palvelukeskuksen alueella. Lausunnon mukaan hyvä ja laadukas hoito edellyttää moniammatillista hoitamisen kokonaisuutta ja yhteistyötä eri ammattiryhmien välillä. Osastonylilääkäri Juha Haataisen selvityksen mukaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin KYSin Julkulan sairaala toteuttaa sairaanhoitopiirissä psykiatrian vaativan erityistason osastohoitopalveluja nuoriso- ja aikuisikäisille potilaille vastaten myös mielenterveyslain edellyttämästä tahdosta riippumattomasta potilashoidosta ja hoidollisesti perustelluista potilaan rajoitustoimenpiteistä.

Haataisen mukaan Julkulan sairaalassa on ja varmistetaan olemaan saatavilla erikoislääkäreitä takaamaan hoidon tasoa ja mielenterveyslain edellyttämien päätösten tekoa. Erikoislääkäreiden sijoittelu palvelukeskuksessa toteutetaan em. tarpeet huomioiden. Potilaan hoidon moniammatillisuutta Julkulassa takaavat psykologit ja sosiaalityöntekijät. Eri ammattiryhmien rekrytointia tehdään tarpeen mukaisesti, lääkäreiden ja hoitajien osalta se on ollut viime aikoina jatkuvaa. Hoitohenkilöstön tehtävien järjestelyä hyvän hoidon toteuttamisessa on kuvattu ylihoitaja Saija Turpeisen selvityksessä.

Turpeisen 8.11.2022 päivämäärän selvityksen mukaan tilanteet ovat erilaisia eri yksiköissä, mutta sijaisten saatavuuden heikentyminen on alkanut näkyä myös psykiatrialla. Ulkoisessa sijaishaussa on ollut hakuja, joihin ei ole ollut yhtään hakijaa. Vakinaisiin toimiin on ollut edelleen hakijoita. Äkillisten poissaolojen määrä koko sairaalan tasolla on lisääntynyt korona-aikana ja niihin sijaisten saaminen on ollut haastavaa. Akuuttisijaisvälityksen resurssit on priorisoitu koronapotilaiden hoitoon, sen jälkeen ns. kriittisiksi arvioituihin yksiköihin (teho ja päivystys) toiminnan turvaamiseen. Psykiatrian sijaistilanne hoitajien osalta näyttää kuitenkin kohtalaiselta. Hoitajien työtä on koettu monissa psykiatrian yksiköissä kuormittavan lääkäreiden vaihtuvuus, puuttuminen tai lääkäreiden vähäisyys. Hoitajat kokevat kantavansa suurempaa vastuuta potilashoidon osalta, koska on ollut tilanteita, ettei lääkäri ole ollut

tehtäviensä tasalla. Turpeisen mukaan henkilöstön määrä voidaan arvioida monella tavalla kuitenkin muistaen, että sen tulisi vastata potilaiden vaatimaa hoidon tarvetta ja täyttää hyvän hoidon toteutumisen edellytykset. Jokaisessa vuorossa tulee olla ammattitaitoista henkilökuntaa ja työpanoksen tulisi olla optimaalisessa käytössä. Osastoilla mitoitus on 3 tai 4 potilasta hoitajaa kohden. Kun on monta hyvin psykoottista tai aggressiivisesti käyttäytyvää potilasta, suhdelukua tulisi nostaa, ja näin tehdäänkin potilasvalvontojen ja vierihoidon kautta.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen selvitys

Mielenterveys ja hyvinvointi -palveluyksikön johtaja Laasonen-Balk toteaa selvityksessään, että tahdosta riippumattoman hoidon tarkkailuajaisen prosessin ja M2-tarkkailulausuntoon sekä M3 -tarkkailupäätösten toteutumiseen tarvittavan lääkäriresurssi varmistetaan sairaalalääkäreiden resurssin lisäksi myös avohoidon lääkäreiden joustavalla työnkuvalla. Potilasturvallisuuden sekä hyvän laadun edellyttämä riittävä henkilöstön resurssointi on saatu turvattua hoitohenkilökunnan sijaisjärjestelyin. Laasonen-Balkin mukaan keskitetty tahdosta riippumaton hoito toteutuu mielenterveyslain 8 §:n mukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Aluehallintovirasto arvio

Aluehallintovirasto toteaa saatujen selvitysten perusteella, että Pohjois-Savon hyvinvointialue pystyy turvaamaan keskitetyn tahdosta riippumattoman hoidon asianmukaisen toteutumisen.

Asia 2. Toimenpiteet lääkäripulan korjaamiseksi ja riittävien lääkäriresurssien turvaamiseksi

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitys

Johtajaylilääkäri Jouni Kurolan 29.11.2022 päiväämän lausunnon mukaan lääkäriresurssien turvaamisen toimenpiteet on kuvattu laajasti palvelukeskusjohtaja Paula Ollosen selvityksessä. Rekrytointi on ollut jatkuvaa jo vuosien ajan mutta siitä huolimatta erikoislääkärien saatavuus on ollut erittäin haastavaa. Syksyn 2022 aikana tapahtuneet irtisanoutumiset ovat vaikeuttaneet tilannetta pahoin. Psykiatrian erikoislääkäreille ja erikoistuville on järjestelty niin palkkauksellisia kuin koulutuksellisia kannustimia. Samoin on järjestelty etätöitä ja osa-aikaisuuksia, joilla pyritään tukemaan työssä jaksamista. Myös ostopalveluna hankittava lääkäriresurssin saatavuus on vaikeutunut. Tämä kuvastaa erityisesti erikoislääkärien osalta kansallista tilannekuvaa. Tältä osin ratkaisuja tulee arvioida ja toteuttaa kansallisesti.

Paula Ollonen tuo esille omana selvityksenään, että lääkäreiden rekrytointi on ollut monimuotoista ja jatkuvaa viimeisien vuosien ajan. Julkulan sairaalan erikoislääkäritilanne on ollut kohtalaisen hyvä aina syksyyn 2022

asti. Julkulan sairaalassa on viisi aikuispsykiatrian osastoa ja kaksi nuorisopsykiatrian osastoa. Neljällä aikuispsykiatrian osastolla oli erikoislääkäri ja ainoastaan yhdellä osastolla (päihdepsykiatrian osasto) oli erikoistuva lääkäri. Elokuussa 2022 kahden eri osaston erikoislääkärit irtisanoutuivat yllättäen, ja paria viikkoa myöhemmin kolmas erikoislääkäri irtisanoutui siten, että viimeinen työpäivä on 31.12.2022. Aikuispsykiatrian osastonylilääkäri jää vuodenvaihteessa eläkkeelle. Nuorisopsykiatriassa on vaikea 4 erikoislääkäriin vajaus, mutta osastoille on saatu turvattua erikoislääkäri ja erikoistuva lääkäri.

Ollosen mukaan Mielenterveys ja hyvinvointi -palvelukeskuksesta on viimeisen kolmen vuoden aikana jäänyt eläkkeelle neljä erikoislääkäriä. Viimeisten vuosien aikana viisi sekä psykiatrian että päihdelääketieteen erityispätevyyden omaavaa erikoislääkäriä irtisanoutui liki heti valmistumisensa jälkeen. Perhesyistä muualle muuttaneita ja irtisanoutuneita erikoislääkäreitä on kuusi erikoislääkäriä. Suoraan yksityiselle sektorille on lähtenyt kaksi erikoislääkäriä ja opetukseen kolme erikoislääkäriä. Poistuneita on yhteensä 20 erikoislääkäriä, joiden lisäksi syksyllä 2022 kolme erikoislääkäriä irtisanoutui Julkulan sairaalasta. Palvelukeskuksessa on yhteensä 34 erikoislääkäriin vakanssia, joten erikoislääkäriavajaus on 65 %.

Ollosen mukaan viimeisten kolmen vuoden ajan on ollut liki jatkuva rekrytointi-ilmoitus Kuntarekryssä tyhjinä olevien vakanssien täyttämiseksi. Näinä vuosina ainoastaan kaksi erikoislääkäriä on saatu rekrytoitua, joista toinen nyt syksyllä irtisanoutui. Ilmoituksia on ollut myös Lääkärilehdessä. Keväällä 2022 tehtiin yhdessä Duunitorin kanssa mittava rekrytointikampanja, jonka tuloksena pari erikoistuvaa lääkäriä ja yksi erikoislääkäri kiinnostui. Lisäksi on tehty henkilökohtaista rekrytointia soittamalla tutuille ja vinkeistä muualla työskenteleville erikoislääkäreille ja myös somekanavia on käytetty.

Ollonen toteaa, että erikoistuvilla lääkäreillä on jo vuosia ollut mahdollisuus käyttää yksi kokonainen työpäivä erikoistumisopintoihin. Lääkäreillä, kuten muillakin ammattiryhmillä, on ollut mahdollisuus hakeutua ns. pitkiin ja kalliisiin koulutuksiin mm. psykoterapiakoulutuksiin siten, että työnantaja maksaa koulutuksesta ja työnhajuksesta 80 % ja koulutettavalle jää maksettavaksi vain 20 % kuluista. Lisäksi henkilöstölle järjestetään säännöllisesti koulutusta työtä tukemaan ja työssä jaksamista edistämään. Henkilökohtaista ja ryhmäkohtaista työnhajusta järjestetään aktiivisesti ja työterveyshuollon kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Keväällä 2022 työterveyshuolto järjesti kaikille erikoislääkäreille työhyvinvointikartoituksen. Esihenkilö käy vuosittain kehityskeskustelut lääkäreiden kanssa. Tarvittaessa lääkärille on annettu mahdollisuus osa-aikaiseen työhön ja myös etätyöhön 4 päivää/kk. Lääkäriavajetta

paikkaamaan on poliklinikoilla käytetty ostolääkäripalveluita. Myös ostopalveluiden saamisessa etenkin lähipalveluina on ongelmia. Etäpalveluna on tuotettu ostolääkäripalvelua mm. Helsingistä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen selvitys

Laasonen-Balkin selvityksen mukaan lääkäreiden pito- ja vetovoimaa on pyritty lisäämään lääkäreiden palkkatason tuntuvalle korotuksella sekä päivystyskorvausten nostolla. Päivystysjärjestelyjen selkeyttämisellä on lisäksi saatu aikaan lääkäriresurssien turvaamista virkatyö- sekä päivystysaikana. Selvityksen mukaan lääkäreiden virkahaku ei kuitenkaan keväällä 2023 toivottua tulosta. Ostopalvelulääkäreiden hankkiminen on sen sijaan toteutunut suunnitelman mukaisesti, ja sillä on saatu kohtuullisesti turvattua virkalääkäripulan aiheuttamat puutteet.

Aluehallintoviraston arvio

Aluehallintovirasto katsoo, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen toimenpiteet lääkäripulan korjaamiseksi ja riittävien lääkäriresurssien turvaamiseksi ovat olleet monipuolisia. Psykiatrian erikoislääkärivaje on edelleen huomattava, ja muodostaa riskin psykiatrisen hoidon laadun ja oikea-aikaisuuden suhteen. Aluehallintovirasto kehottaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta jatkamaan aktiivista työskentelyä ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi.

Asia 3. Lääketieteen opiskelijoiden johdon ja valvonnan järjestelyt virka- ja päivystysaikana

Selvityspyynnössä aluehallintovirasto pyysi selvittämään, onko lääketieteen opiskelijoilla nimetty kirjallisesti ohjaaja, joka on oikeutettu itsenäisesti harjoittamaan kyseistä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja jolla on riittävä käytännön kokemus. Lisäksi pyydettiin selvittämään, miten on varmistettu, että tilapäisesti lääkärin tehtävissä toimivalla opiskelijalla on opintojensa perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen?

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitys

Haataisen selvityksen mukaan lääketieteen opiskelijan opintosuoritusten taso ja oikeus toimia lääkärisijaisena Valviran hyväksymänä tarkistetaan viranomaisdokumenteilla ennen sijaisuuden alkua. Lähes kaikki sijaiseksi tulevat ovat olleet amanuenssina ennen sijaisuutta perehtyen työyksikköön ja lääkärintyöhön. Työhön tulon perehdytystä tehdään työsuhteen alussa. Lääketieteen opiskelijalle nimetään ohjaava vastuulääkäri, laillistettu lääkäri, joka toimii työyksikössä.

Haataisen mukaan lääketieteen opiskelijan tehdessä psykiatrian etupäivystystä on hänen tukena sairaalassa oleva laillistettu lääkäri,

erikoistuva tai erikoislääkäri. Mielenterveys ja hyvinvointi - palvelukeskuksessa on arvioitu, että 4 vuotta tai enemmän suorittanut lääketieteen opiskelija voi päivystää. Haataisen mukaan lääketieteen opiskelijan johto ja valvonta toteutuu samoin kuin laillistettujen lääkäreiden.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen selvitys

Laasonen-Balkin selvityksen 19.5.2023 mukaan lääketieteen opiskelijoiden johdon ja valvonnan järjestämistä Julkulan sairaalan päiväaikaisessa toiminnassa ja päivystystyön yhteydessä on parannettu lisäämällä lääketieteen kandidaattien perehdytystä ja ohjausta säännöllisin tapaamisin sekä sopimalla konsultaatiojärjestelyt virassa olevien erikoistuvien sekä erikoislääkäreiden kesken. Laasonen-Balkin mukaan päivystysjärjestelyissä ns. ruuhkanpurkaja voi olla myös neljännen vuoden lääketieteen opiskelija. Tällöin työpaikkapäivystäjänä on erikoistuva lääkäri tai erikoislääkäri, joka on kutsuttavissa paikalle Puijolle tai Julkulaan arkisin klo 21 asti ja viikonloppuisin ja pyhäpäivisin klo 10–15. Mikäli työpaikkapäivystäjä on 5. tai 6. vuoden lääketieteen opiskelija, on vapaamuotoisen päivystäjän oltava erikoistuva tai erikoislääkäri, joka voi tarvittaessa saapua paikalle myös muina aikoina. Kesällä 2023 käynnistyy Laasonen-Balkin mukaan lääketieteen kandidaattien kesäkoulu, josta on tarkoitus tulla pysyvä toimintamalli lääketieteen opiskelijoiden rekrytoinnin parantamiseksi sekä kiinnostuksen virittämiseksi psykiatriaan erikoistumiseen.

Aluehallintoviraston arvio

Aluehallintovirasto katsoo, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Mielenterveys ja hyvinvointi -palvelukeskuksessa oli arvioitu, että neljä vuotta tai enemmän suorittanut lääketieteen opiskelija voi päivystää. Haataisen selvityksen mukaan lääketieteen opiskelijan tehdessä psykiatrian etupäivystystä on hänen tukena sairaalassa oleva laillistettu lääkäri. Aluehallintovirasto toteaa, että selvitys ei täsmennä, mitä erikoistuvan tai erikoislääkärin "tukena oleminen" lääketieteen opiskelijalle käytännössä tarkoittaa. Aluehallintovirasto toteaa, että ammattihenkilöasetus edellyttää, että lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja ne lääkärin peruskoulutukseen kuuluvat sen erikoisan opintojaksot, jolla työskentelee, voi toimia lääkärin tehtävässä laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena erikoissairaanhoidon toimintayksikössä. Päivystävän lääkärin tehtävässä toimimisen edellytyksenä on lisäksi, että hänellä on laillistetun lääkärin välitön johto ja valvonta. Haataisen selvityksen mukaan lääketieteen opiskelijan johto ja valvonta toteutuu samoin kuin laillistettujen lääkäreiden. Ammattihenkilöasetuksen 3 f §:n mukaan terveydenhuollon on kuitenkin nimettävä kirjallisesti opiskelijalle ohjaaja, jonka on seurattava, ohjattava ja valvottava opiskelijan toimintaa sekä

viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeytettävä toiminta, jos potilasturvallisuus vaarantuu.

Aluehallintovirasto toteaa, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen Kuopion yliopistollisessa sairaalassa psykiatrian erikoisalalan päivystysjärjestelyissä on otettu käyttöön uusi toimintamalli. Neljännen vuoden lääketieteen opiskelijoita ei käytetä päivystäjinä ilman laillistetun lääkärin läsnäoloa ja opiskelijoiden johdon ja valvonnan järjestelyt on uudistettu lisäämällä säännöllisiä tapaamisia sekä sopimalla konsultaatiojärjestelyt virassa olevien erikoistuvien sekä erikoislääkäreiden kesken.

Aluehallintovirasto katsoo saadun selvityksen perusteella, että lääketieteen opiskelijoiden johdon ja valvonnan järjestelyt virka- ja päivystysaikana toteutuvat asianmukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Asia 4. Normaaliajan poikkeustilanteisiin varautuminen Julkulan sairaalassa

Aluehallintovirasto pyysi selvittämään Julkulan sairaalan varautumisen normaaliajan poikkeustilanteisiin kuten työntekijävajeeseen. Selvitystä pyydettiin, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty palveluiden järjestämiseksi, mikäli lääkärivirkoja ei saada täytettyä ja hoitohenkilöstöä ei ole riittävästi?

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitys

Johtajaylilääkäri Jouni Kurola 29.11.2022 toteaa lausunnossaan, että mielenterveyden osalta työntekijävajeesta johtuva erittäin vakava häiriötilanne koskee erityisesti erikoislääkäreitä. Kurola toteaa, että heidän osaltaan ratkaisumallit palvelujen turvaamiseksi on kuvattu kysymyksen 2 kohdalla. Kurolan mukaan tämä vaatii ja tulee vaatimaan tehtävien ja toimintojen uudelleen järjestelyjä, jotta välttämättömin ja kiireellisin hoito voidaan turvata. Laajasti arvioiden on sama myös somaattisessa hoidossa. Kiireetöntä toimintaa on jouduttu ja joudutaan sulkemaan, jotta kiireellinen hoito voidaan turvata. Somaattisessa hoidossa työntekijävaje koskee erityisesti hoitohenkilöstöä. Kurolan mukaan näiden tehtävien osalta on ollut käynnissä jatkuva rekrytointi. Ylihoitaja Turpeisen mukaan psykiatrian sijaistilanne hoitajien osalta näyttää kohtalaiselta. Hoitajien työtä kuormittavat lääkäreiden vaihtuvuus, puuttuminen tai lääkäreiden vähäisyys. Hoitajat kokevat kantavansa suurempaa vastuuta potilashoidon osalta, koska on ollut tilanteita, ettei lääkäri ole ollut tehtäviensä tasalla.

Aluehallintoviraston arvio

Aluehallintovirasto toteaa selvitysten perusteella, että Julkulan sairaalassa on varauduttu normaaliajan poikkeustilanteisiin hoitohenkilöstön osalta,

mutta osastojen lääkäritilanne on ollut haavoittuva. Aluehallintovirasto kehottaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta vahvistamaan Julkulan sairaalan henkilöstötilannetta lääkäreiden osalta normaaliajan kriisinkestävyyden lisäämiseksi.

Asia 5. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämisen valmisteluun osallistuminen mielenterveyslain mukaisen tahdosta riippumattoman osastohoidon ja muun vaativan psykiatrisen erikoissairaanhoidon osalta

Aluehallintovirasto pyysi selvittämään, miten hyvinvointialueen toiminnan käynnistämisen valmisteluun osallistuminen toteutuu koskien mielenterveyslain mukaisen tahdosta riippumattoman osastohoidon ja muun vaativan psykiatrisen erikoissairaanhoidon järjestelyjä. Taustana on Sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021, voimaansaattolaki), jonka 12 § velvoittaa osallistumaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistämisen valmisteluun.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitys

Osastonylilääkäri Jarmo Pajulan vastineessa todetaan, että hyvinvointialuevalmistelussa on yhtenä erikoissairaanhoidon palvelujen alatyöryhmänä kevästä 2021 lähtien työskennellyt psykiatrian palveluja pohtinut työryhmä, jossa on laadittu ehdotukset lastenpsykiatrian, nuorisopsykiatrian ja aikuispsykiatrian toimintojen järjestämisestä hyvinvointialueelle siirryttäessä. Työskentelyyn ovat osallistuneet eri alueiden psykiatrian vastuuhenkilöt sekä myös muiden palvelujen järjestämistä pohtineiden alatyöryhmien vastuuhenkilöitä suunnitelmien yhteensovittamiseksi (liitteenä psykiatrian työryhmien ehdotukset).

Työn tuloksena syntyi ehdotus maakunnalliseksi malliksi, jossa palvelut jakautuvat neljään tasoon:

1. Lähipalvelut
2. Alueelliset palvelut
3. Keskitetyt palvelut
4. Yhteistoiminta (YTA) -alueen palvelut

Työryhmän näkemyksen mukaan aikuispsykiatrian Pohjois-Savon hyvinvointialueen psykiatriset palvelut on perusteltua järjestää osana erikoissairaanhoidon palveluja hyvinvointialueen tasolla yhtenä kokonaisuutena ainakin keskitettyjen ja alueellisten palvelujen osalta. YTA, keskitetyt ja alueelliset psykiatrian palvelut muodostaisivat siis hyvinvointialueella yhden kokonaisuuden KYS-psykiatrian alla.

Eri sote-keskusten toimipisteissä tuotettavat lähipalvelut ovat helposti saavutettavia ja saatavilla olevia perustason mielenterveyspalveluja. Näitä palveluja kehitetään v. 2022–23 aikana mm. valtakunnallisen perustason psykososiaalisten menetelmien kehittäminen-hankkeen kautta.

Alueellisia palveluja tuottavia psykiatrian yksiköitä on Iisalmessa, Siilinjärvellä, Kuopiossa ja Varkaudessa sekä Sisä-Savossa. Palvelut ovat luonteeltaan perustasoa tukevia erityistason palveluja. Alueellisista palveluista tuotetaan moniammatillisen psykiatrisen työryhmän hoito-, konsultaatio- ja työnohjauspalveluita sovituille lähialueen SOTE-keskuksille. Poliklinikoilla toteutettavan työn osalta työnjaossa huomioidaan alueelliset hoitopolut sekä myös valtakunnalliset hoidon porrastus suositukset. Keskitettyjä koko hyvinvointialueelle tuotettavia erityistason palveluita ovat mm. tahdosta riippumaton osastohoito, vaativa nuorisopsykiatrian osastohoito, ympärivuorokautinen psykiatrian päivystys ja tietyt vaativat polikliiniset tutkimukset sekä tutkimus- ja hoitopalvelut YTA-alueelle.

Osastopalvelujen osalta suunnitelmassa ehdotetaan Varkauden psykiatrian osaston avaamista, kunhan riittävä lääkäriresurssi saadaan turvattua. Myös Kuopioon sijoittuvan selviämisaseman suunnittelun käynnistäminen on nähty tarpeelliseksi.

Yhtenä merkittävimmistä riskeistä palvelujen tuottamiselle on todettu olevan valtakunnallinen vaje psykiatrian erikoislääkäreistä ja onkin tarpeellista löytää eri tasoilla toimenpiteitä psykiatrian toimintojen ja työolosuhteiden kehittämiseksi niin, että julkinen sektori säilyy houkuttelevana työpaikkana ja ammattitaitoisia työntekijöitä saadaan rekrytoitua ja pysymään julkisen sektorin työtehtävissä.

Välttämättömien palvelujen turvaamiseksi hyvinvointialueelle siirryttäessä on kuitenkin arvioitu tarpeelliseksi turvautua alkuun myös ostopalveluihin ja lääkäripalvelujen hankinnan kilpailutuksen valmistelu on meneillään.

Aluehallintoviraston arvio

Aluehallintovirasto toteaa selvityksen perusteella, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä osallistuttiin hyvinvointialueen toiminnan käynnistämisen valmisteluun mielenterveyslain mukaisen tahdosta riippumattoman osastohoidon ja muun vaativan psykiatrisen erikoissairaanhoidon osalta.

Asia 6. Muutokset palveluyksikön tai toiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa, asiakkuuden perusteissa, henkilöstössä ja johtamisessa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle siirtyessä

Palvelujen järjestämisvastuun siirryttyä Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallinnoimaksi aluehallintovirasto on pyytänyt 9.2.2023 selvitystä millaisiin muutoksiin järjestämisvastuun siirtyminen on johtanut ja ovatko valvonnan kohteena olleet asiat korjaantuneet. Johtajaylilääkäri Hedmanin 24.6.2023 antaman lausunnon mukaan keskitetty tahdosta riippumaton hoito toteutuu lainmukaisesti. Lääketieteen opiskelijoiden toimiessa lääkärin sijaisena, heille on järjestetty erikoistuva tai erikoislääkäri ohjaajaksi. Hedmanin mukaan palvelujen järjestämisen siirtyminen sairaanhoitopiiriltä hyvinvointialueelle ei ole tuonut järjestelyihin erityisiä rakenteellisia muutoksia.

Rakenteellisten muutosten sijaan on tehty toimenpiteitä lääkäriresurssin vahvistamiseksi ja kehitetty päivystysjärjestelyjä. Palveluyksikön johtaja Teijamari Laasonen-Balk viittaa aiempaan, 5.12.2022 annettuun Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin selvitykseen. Julkulan sairaala on entiseen tapaan koko Pohjois-Savon hyvinvointialueella ainoa mielenterveyslain mukaista tahdosta riippumatonta psykiatrista sairaalahoitoa tuottava sairaala nuorisopsykiatriassa ja aikuispsykiatriassa. Koskien lisäselvityksen kysymystä mielenterveyspalveluiden rakenteesta hyvinvointialueella Laasonen-Balk toteaa, että mielenterveyspalveluyksikkö tuottaa kaikille Pohjois-Savon hyvinvointialueen 19 kunnalle yhteneväiset palvelut nuorisopsykiatriassa ja aikuispsykiatriassa.

Mielenterveyspalveluyksikön johtajan alaisuudessa toimii toimintayksikön vastaava lääkäri ja hänen alaisuudessaan yksiköiden vastaavat lääkärit. Yksiköitä ovat aikuispsykiatrian avohoito, aikuispsykiatrian osastohoito, yleissairaalapsykiatria, päihdepsykiatria ja nuorisopsykiatria. Palveluyksikköjohtajan alaisuudessa toimii myös ylihoitaja ja terveyssoseaalityön tiimijohtaja. Potilasturvallisuuden sekä hyvän laadun edellyttämä riittävä henkilöstön resursointi on saatu turvattua hoitohenkilökunnan sijaisjärjestelyin. Neuropsykologien puute on korvattu ostopalveluilla.

Päivystystyön organisoitumista on muutettu niin, että osa aikaisemmin toteutuneesta lääkärin työstä siirtyy sairaanhoitajille. Tämä toteutuu Puijon sairaalan yhteispäivystyksessä sekä somatiikan osastoilla psykiatrisen konsultaation järjestelyillä. Selvityksen mukaan päivystys Puijon sairaalassa toteutuu siten, että samoin kuin virka-aikana, psykiatrian sairaanhoitajatyöpari tekee päivystykselliset psykiatriset arviot ensisijaisesti yhteistyössä yhteispäivystyksen lääkärin kanssa. Virka-aikana on aina mahdollisuus konsultoida puhelimitse yleissairaalapsykiatrialla työskentelevää psykiatrian erikoislääkäriä ja päivystysaikana Julkulan sairaalan työpaikkapäivystäjää.

Selvityksen mukaan erikoislääkäri vastaa puhelinvarallaolossa vapaamuotoisen päivystäjän ja työpaikkapäivystäjän puhelinkonsultaatioon ja antaa ainoastaan puhelimitse päivystyskonsultaatiota ilman velvoitetta saapua paikalle, huomioiden äärimmäiset poikkeustilanteet, jolloin lääkäriellä on oikeus hälytysrahakorvaukseen ja aktiiviyökorvaukseen. Selvityksen mukaan myös M1-lähetteiden tekeminen kohdistuu nyt muille kuin psykiatrian erikoisalalan lääkäreille keventäen Puijon sairaalassa tapahtuvaa päivystysluonteista työtä. Vapaamuotoinen päivystäjä on valmis saapumaan Puijon sairaalaan tekemään päivystyskonsultaation. Lisäksi työpaikkapäivystäjä on kutsuttavissa Julkulasta Puijon sairaalaan vapaamuotoisen päivystäjän varallaoloaikoina eli arkisin klo 21 jälkeen ja viikonloppuisin ja pyhisin ennen klo 10 aamulla ja klo 15 jälkeen.

Aluehallintoviraston arvio

Aluehallintovirasto toteaa, että hyvinvointialueelle siirtyminen ei ole tuonut suuria rakenteellisia muutoksia mielenterveyspalveluissa, mutta esimerkiksi psykiatrian päivystysjärjestelyt on toteutettu uudella tavalla liittyen yhteispäivystyksessä annettavaan psykiatriseen konsultaatioon sekä psykiatrian sisäiseen lääkäripäivystyksen työnjakoon.

Muutoksenhaku

Tämä päätös ei sisällä sellaista oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua ratkaisua, johon voi hakea valittamalla muutosta.

Aluehallintoviraston antamaan kehotukseen ei sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 47 §:n 2 momentin mukaan voi hakea valittamalla muutosta.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Marja Kuronen, puh. 029 501 6000 (vaihde).

Ylitarkastaja

Taija Liukkonen

Aluehallintoylilääkäri

Marja Kuronen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Jakelu ja suoritemaksu

Johtajaylilääkäri Antti Hedman, jota pyydetään antamaan päätös tiedoksi muille asiassa lausuntoja ja selvityksiä antaneille

Päätös on maksuton.

Tiedoksi

Epäkohtailmoituksen tekijät

Valvira, ylilääkäri Kari Raaska, viite Dnro V/16373/2021 ja ylilääkäri Sari Lång-Tonteri

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 2, 13035 AVI
Puhelinvaihe: 0295 016 000
kirjaamo.ita@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ISAVI/8422/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/8422/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Liukkonen Taija 30.08.2023 14:06

Esittelijä Kuronen Marja 30.08.2023 14:20